

Målepunkter for tilsyn på Insulin 2023 -2024

Alle tilsyn vil indeholde elementer af observation, interview og gennemgang af skriftligt materiale.

Behandlingsstedets organisering

1: Interview om behandlingsstedets samarbejde med behandlingsansvarlig læge om patienters behandling med insulin

Den tilsynsførende interviewer ledelse og personale om behandlingsstedets procedurer for samarbejde med behandlingsansvarlig læge for insulinbehandling.

Ved interview af ledelsen skal det fremgå:

- at behandlingsstedet har procedurer for, hvornår og i hvilke situationer personalet skal kontakte den behandlingsansvarlige læge om patientens behandlingsplan for insulinbehandling
- at behandlingsstedet har procedurer for, hvem der skal kontaktes, når den behandlingsansvarlige læge for insulinbehandling ikke er tilgængelig.

Ved interview af personale skal det fremgå:

- at personalet ved, hvornår og i hvilke situationer den behandlingsansvarlige læge skal kontaktes vedrørende patienters behandlingsplan for insulinbehandling
- at personalet ved, hvem der skal kontaktes, når den behandlingsansvarlige læge for patienters insulinbehandling ikke er til stede.

Referencer:

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er procedurer for, hvem der skal kontaktes, når patientens behandlingsansvarlige læge for insulinbehandling ikke er tilgængelig.
- Behandlingsstedet skal sikre, at der er procedurer for, hvornår og i hvilke situationer personalet skal kontakte den behandlingsansvarlige læge om insulinbehandling.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet ved hvornår de skal tilkalde den behandlingsansvarlige læge for patientens insulinbehandling.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet ved, hvem der skal kontaktes, når den behandlingsansvarlige læge ikke er til stede.

Faglige fokuspunkter

2: Journalgennemgang af den sygeplejefaglige vurdering af aktuelle problemer, risici og plan for pleje og behandling af patienter med insulinkrævende diabetes

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for vurdering af patientens aktuelle problemer, risici og plan for behandling af patienter med insulinkrævende diabetes.

Ved gennemgang af journalen skal det fremgå:

- at patientens aktuelle problemer og risici ved insulinkrævende diabetes er identificeret og vurderet med udgangspunkt i 12 sygeplejefaglige problemområder fx forebyggelse, komplikationer og senfølger
- at der er en opdateret plan for pleje og behandling af patientens insulinkrævende behandling.
- at planen for pleje og behandling af patientens insulinbehandling er evalueret og opdateret ved ændringer .

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

[Vejledning om sygeplejefaglig journalføring \(Til personale der varetager sygeplejefaglige opgaver\), VEJ nr. 9521 af 1. juli 2021](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er en opdateret plan for patientens aktuelle pleje og behandling af insulinkrævende diabetes.
- Behandlingsstedet skal sikre, at planen for patientens pleje og behandling af diabetes evalueres og opdateres.
- Behandlingsstedet skal sikre, at sygeplejefaglige problemområder i forbindelse med patientens insulinkrævende diabetes er vurderet og journalført.

3: Interview om den sygeplejefaglige vurdering af patientens aktuelle problemer, risici og plan for pleje og behandling af patienter med insulinkrævende diabetes

Den tilsynsførende interviewer personale om behandlingsstedets praksis for vurdering af aktuelle problemer, risici og plan for pleje og behandling af patienter med insulinkrævende diabetes.

Ved interview af personale skal det fremgå:

- at der løbende foretages en vurdering af patientens aktuelle problemer og risici ved insulinkrævende diabetes med udgangspunkt i de 12 sygeplejefaglige problemområder fx forebyggelse, komplikationer og senfølger
- at der er lagt en plan for pleje og behandling i forhold til patientens aktuelle problemer og risici, der vedrører patientens insulinbehandling
- at planen for pleje og behandling af patientens insulinbehandling er evalueret og opdateret ved ændringer.

Referencer:

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

[Vejledning om sygeplejefaglig journalføring \(Til personale der varetager sygeplejefaglige opgaver\), VEJ nr. 9521 af 1. juli 2021](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er lagt en plan for patientens aktuelle pleje og behandling af insulinkrævende diabetes.

- Behandlingsstedet skal sikre, at planen for patientens pleje og behandling af diabetes evalueres og opdateres.
- Behandlingsstedet skal sikre, at sygeplejefaglige problemområder og risici med betydning for patientens insulinkrævende diabetes er vurderet.

Medicinhåndtering

4: Gennemgang af medicininstruks for håndtering af insulin

Den tilsynsførende gennemgår behandlingsstedets medicininstruks for håndtering af insulin.

Ved gennemgang af medicininstruksen skal det fremgå:

- hvilket ansvar og hvilke kompetencer personalet skal have for at varetage håndtering af insulin
- hvilke risikosituationer personalet skal være opmærksom på ved håndtering af insulin, fx:
 - behandling hvor insulindosis er afhængig af blodsukkerværdi
 - forveksling af langsomt- og hurtigtvirkende insulin til samme patient
 - afvigelser i patientens tilstand, som har indflydelse på blodsukkerværdier
- hvilke procedurer behandlingsstedet har for samarbejde med den behandlingsansvarlige læge vedrørende behandling med insulin fx:
 - referenceværdier for behandling med insulin af for lavt, normalt og forhøjet blodsukker
 - fastsættelse af hyppighed og rammer for måling af blodsukkerværdier
 - arbejdsgangen for personalet, når lægen ordinerer insulin i Fælles Medicin Kort (FMK).

Referencer:

[Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

[Risikosituationslægemidler – En guide til sikker medicinhåndtering, Styrelsen for Patientsikkerhed november 2021](#)

[Korrekt håndtering af medicin - Et værktøj for plejecentre, hjemmepleje, hjemmesygepleje, bosteder m.v. 3. udgave, Styrelsen for Patientsikkerhed september 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at det er beskrevet i en instruks, hvilke kompetencer personalet skal have for at håndtere insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at instruksen beskriver samarbejdet med den behandlingsansvarlige læge vedrørende behandling med insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at instruksen indeholder en beskrivelse af hvilke risikosituationer, personalet skal være opmærksomme på ved håndtering af insulin.

5: Interview om arbejdsgange for håndtering af insulin

Den tilsynsførende interviewer ledelse og personale om behandlingsstedets praksis ved insulinhåndtering.

Ved interview af ledelsen/sundhedspersonalet skal det fremgå:

- at personalet har de fornødne kompetencer og kender deres ansvar i forbindelse med håndtering af insulin
- at personalet kender og anvender instruksen for håndtering af insulin
 - at personalet har kendskab til risikosituationer forbundet med håndtering af insulin

- at personalet samarbejder med den behandlingsansvarlige læge om patientens insulinbehandling
 - at personalet følger ordinationer vedrørende blodsuktermåling og referenceværdier for dosering af insulin
 - at personalet ved, hvornår de skal kontakte den behandlingsansvarlige læge
 - at insulinordinationen i den lokale medicinliste er i overensstemmelse med FMK.

Referencer:

[Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

[Risikosituationslægemidler – En guide til sikker medicinbehandling, Styrelsen for Patientsikkerhed november 2021](#)

[Korrekt håndtering af medicin - Et værktøj for plejecentre, hjemmepleje, hjemmesygepleje, bosteder m.v. 3. udgave, Styrelsen for Patientsikkerhed september 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre at personalet ved, hvornår de skal kontakte den behandlingsansvarlige læge.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet følger ordinationer vedrørende blodsuktermåling og referenceværdier for dosering af insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet har de fornødne kompetencer og kender deres ansvar i forbindelse med håndtering af insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet kender og anvender instruks for håndtering af insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet samarbejder med den behandlingsansvarlige læge om patientens behandling med insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at personalet ved, at den lokale medicinliste skal være i overensstemmelse med FMK.

6: Gennemgang af medicinbeholdning og journaler vedrørende insulinbehandling

Tilsynsførende gennemgår medicinbeholdningen og relevante journaler med henblik på at vurdere, hvordan personalet i praksis sikrer forsvarlig insulinbehandling og korrekt opbevaring af insulin.

Administration af medicin skal ske på baggrund af identifikation af patienten, enten ved navn og personnummer eller fødselsdato og – år. I helt særlige tilfælde kan identifikation ske ved sikker genkendelse.

Ved gennemgang af medicinbeholdningen og medicinlister vurderes det, om håndtering og opbevaring af insulin opfylder følgende:

- Den ordinerede insulin findes i patientens medicinbeholdning.
- Insulinen opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
- Hver enkelt patients insulin opbevares adskilt fra andre patients medicin.
- Aktuel anvendt insulin opbevares adskilt fra insulin, der aktuelt ikke anvendes.
- Insulin mærkes med patientens navn og anbrudsdato.
- Holdbarhedsdatoen på patienternes insulin og opbevarede sterile produkter til brug ved insulininjektion ikke er overskredet.
- Insulinordinationen i den lokale medicinliste er i overensstemmelse med FMK.
- Insulinets aktuelle handelsnavn, dispenseringsform og styrke fremgår af medicinlisten.

- Det er dokumenteret, hvem der har dispenseret og administreret insulin (ikke-dispenserbar medicin) og hvornår.

Referencer:

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

[Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013](#)

[Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015](#)

[Sundhedsstyrelsens notat vedr. undladelse af adrenalinberedskab ved behandling med insulin, 2018](#)

[Risikosituationslægemidler – En guide til sikker medicin håndtering, Styrelsen for Patientsikkerhed november 2021](#)

[Korrekt håndtering af medicin - Et værktøj for plejecentre, hjemmepleje, hjemmesygepleje, bosteder m.v. 3. udgave, Styrelsen for Patientsikkerhed september 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er anbrudsdato på insulin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at administration af medicin sker på baggrund af identifikation af patienten.
- Behandlingsstedet skal sikre, at aktuel medicin opbevares adskilt fra ikke-aktuel medicin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at den aktuelle ordination for insulin jf. FMK fremgår af medicinlisten.
- Behandlingsstedet skal sikre, at den ordinerede insulin findes i patients medicinbeholdning.
- Behandlingsstedet skal sikre, at der ikke opbevares insulin med udløbet holdbarhedsdato eller sterilvarer med overskredet udløbsdato.
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, hvem der har dispenseret og administreret insulin (ikke-dispenserbar medicin) og hvornår.
- Behandlingsstedet skal sikre, at hver enkelt patients insulin opbevares adskilt fra øvrige patients medicin.
- Behandlingsstedet skal sikre, at insulin er mærket med patientens navn.
- Behandlingsstedet skal sikre, at insulin opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
- Behandlingsstedet skal sikre, at insulinets aktuelle handelsnavn, dispenseringsform og styrke fremgår af medicinlisten.

Øvrige fund

7: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici

Referencer:

[Bekendtgørelse af sundhedsloven \(Kapitel 66, §213 og §215b\), LBK nr. 247 af 12. marts 2024](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at øvrige forhold er håndteret patientsikkert forsvarligt.